

Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027

Opkalk 21.02.2024 § 23

Valmistelija

sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja Juha Valta p. 044 4970 400

Opetus- ja kulttuuriministeriö on julistanut haettavaksi valtion erityisavustusta koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027.

Valtionavustuksen hakuaika on alkanut 18.1.2024 ja se päättyy 29.2.2024 klo 16.15. Päätökset pyritään tekemään keväällä 2024.

Myönnettävä erityisavustus on yhteensä enintään 145 683 000 euroa, jota maksetaan vuosittain 48,561 miljoonaa. Avustus myönnetään vuosittain kolmessa saman suuruudessa erässä vuosina 2024, 2025 ja 2026. Avustukset maksetaan vuosina 2025 ja 2026 sillä ehdolla, että eduskunta myöntää tarkoitukseen määrärahat. Hakija hakee avustusta yhdellä hakemuksella, joka kattaa koko avustuskauden 2024–2027.

Valtion erityisavustusta myönnetään enintään 80 % kokonaismenoista, joten omarahoitusosuus on vähintään 20 %.

Hakemuksessa tulee olla varhaiskasvatuksen ja/tai opetuksen järjestäjän suunnitelma avustuksen aiotusta käytöstä.

Valtion erityisavustusta voidaan käyttää seuraaviin toimiin:

Varhaiskasvatus

- lisähenkilöstön palkkaamiseen lapsiryhmiin suhdelukujen pienentämiseksi; palkattava henkilö voi olla varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi tai lastenhoitaja
- varhaiskasvatuksen erityisopettajan palkkaamiseen
- avustajien palkkaamiseen lapsiryhmiin, joissa on tukea tarvitsevia lapsia

Esi- ja perusopetus

- opettajien palkkaamiseen samanaikaisopettajiksi
- ryhmien jakamiseen tai jakotunteihin
- avustajien palkkaamiseen

Erityisavustusta voidaan myöntää käytettäväksi ainoastaan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen kasvatus- ja opetushenkilöstön palkkakuluihin. Palkattavien henkilöiden tulee työskennellä pääosin lapsi- ja/tai opetusryhmissä.

Laskentaperusteet

Opetus- ja kulttuuriministeriö käyttää avustuksen laskemiseen Tilastokeskuksen tuottamia kriteereitä viimeisimpien kahden vuoden ajalta ja perusopetuksen koulukohtaisia oppilasmääriä. Avustuksen laskenta koko hankekaudelle toteutetaan vuonna 2024.

Valtion erityisavustuksen määräytymiseen varhaiskasvatuksen järjestäjälle vaikuttavat seuraavat kriteerit:

- 30–54-vuotiaiden vain perusasteen suorittaneiden osuus ikäluokasta
- työttömyysaste
- vieraskielisen väestön osuus
- maksuttoman varhaiskasvatuksen piirissä perheen tulojen perusteella olevat lapset

Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen järjestäjälle myönnetään laskennallisesti seuraavien koulun toimintaympäristöä kuvaavien kriteerien mukaisesti:

- 30–54-vuotiaiden vain perusasteen suorittaneiden osuus ikäluokasta
- työttömyysaste
- vieraskielisen väestön osuus
-

Varhaiskasvatuksen avustukseen vaikuttavat kriteerit

<https://okm.fi/documents/1410845/198878538/Indikaattorit+kunnittain.pdf/d6b7c91b-f481-524b-22be-abbac1486b69/Indikaattorit+kunnittain.pdf?t=1705318940517>

Esi- ja perusopetuksen avustukseen vaikuttavat kriteerit

<https://okm.fi/documents/1410845/198878538/Indikaattorit+postinumeroalueittain.pdf/80f6e20c-0422-6860-4da2-27c6340b904b/Indikaattorit+postinumeroalueittain.pdf?t=1705318928466>

Sähköisellä hakulomakkeella ilmoitetaan niiden koulujen nimet, joille avustusta haetaan. Koulun nimen viereen laitetaan postinumero/postinumerot, joiden alueilta oppilaat pääsääntöisesti kyseiseen kouluun tulevat (korkeintaan viisi postinumeroa, ei postitoimipaikkoja).

Avustus selvitetään yhdellä selvityksellä, joka kattaa varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen toiminnan, hankekauden päätteeksi. OKM tulee tekemään avustuksen käytöstä erillisen välitarkastelun vuoden 2025 loppuun mennessä. Välitarkastelussa varmistetaan, että avustuksen saajat käyttävät avustusta hyväksytyihin käyttötarkoituksiin. Avustuksen saajia tiedotetaan välitarkastelun tekemisestä erikseen.

Valtion erityisavustusta ei voi käyttää:

- toimintaan tai kohteeseen, johon on samalle ajankohdalle myönnetty jo valtion erityisavustusta. Valtion erityisavustuksella voidaan kuitenkin jatkaa aiemmin aloitettua, erityisavustuksella toteutettua vastaavaa toimintaa, joka täyttää yllämainitut kriteerit
- samanaikaisesti käytettäväksi vastaavan, aikaisemmille vuosille myönnetyn avustuksen, kanssa
- toimintaan, jolla varhaiskasvatuksen ja/tai opetuksen järjestäjä korvaa jo olemassa olevaa toimintaa, esimerkiksi kohdistaisi leikkauksia tai lomautuksia tarveperustaista avustusta käyttävän ryhmän toimintaan ja korvaisi ne avustetulla toiminnalla käyttäisi avustusta olemassa olevan kasvatus- tai opetushenkilöstön peruspalkkakustannuksiin (lisätunnit hyväksytään)
- toimintaan, joka suuntautuu pääosin lapsi- tai opetusryhmätyön ulkopuolelle
- kunnan varhaiskasvatuksen perustoiminnan järjestämiseen kuten sijaisten ja varahenkilöiden palkkaukseen
- henkilöstön koulutuskustannuksiin, toiminnan suunnittelun kustannuksiin tai edellä mainittuihin toimiin liittyviin sijaiskuluihin
- avoimen varhaiskasvatuksen kuluihin

- toimintaan, joka suuntautuu yksinomaan koulutyön tai koulupäivän aikana toteutettavan oppilaiden tukemisen ulkopuolelle (kuten perhetyö, harrastukset)
- opetukseen, jolle ei ole opetussuunnitelmassa määriteltyjä tavoitteita tai sisältöjä
- erityiskoulujen toimintaan tai kokoaikaisten ja pysyvien erityisluokkien tai -ryhmien muodostamiseen
- aamupäivä-/iltapäivätoimintaan, tutkintokoulukseen valmentavaan (TUV) koulutukseen tai aikuisten perusopetukseen
- sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunnan/opiskeluhoollon henkilökunnan palkkakustannuksiin kuten perhetyöntekijät tai -ohjaajat, kuraattorit, psykologit, terveydenhoitajat, psykiatriset sairaanhoitajat, neuropsykiatriset ohjaajat ja valmentajat, ym.
- laite- tai materiaalihankintoihin, tilakustannuksiin, koulukuljetuksiin, matkakuluihin, elintarvikekuluihin, markkinointi- ja edustuskuluihin, ulkopuolisiin palveluihin tai hallintokuluihin

Nämä rajoitukset koskevat myönnettyä erityisavustusta sekä hakijan omavastuusuutta.

Hyväksyttäväksi kustannuksiksi luetaan palkoista tai palkkioista kutakin palkansaajaa kohden enintään määrä, joka vastaa 80 000 euron vuosipalkkaa lakisääteisine sivukuluineen. Palkka voidaan maksaa rahapalkkana tai luontoisetuina.

Valtionavustushakemuksen tekemiseksi varhaiskasvatukselta ja kouluilta on pyydetty koulukohtaiset esitykset haettavaksi avustukseksi.

Varhaiskasvatus

- 3 resurssilastenhoitajaa 79 500 €
- yhteensä kustannukset 79 500 €, josta kunnan omarahoitusosuus 15 900 € ja haettava valtionavustus 63 600 €

Huovilan koulu

- laaja-alainen erityisopettaja 24h/vko 41 520 €
 - koulunkäynninohjaaja 30h/vko 21 120 €
 - jakotunnit 4h/vko 4 367 €
- yhteensä kustannukset 67 007 €, josta omarahoitusosuus 20% 13 401 € ja haettava valtionavustus 53 606 €

Hyrkin koulu

- laaja-alainen erityisopettaja 24h/vko 41 520 €
 - resurssiopettaja 24h/vko 36 560 €
 - koulunkäynninohjaaja 30h/vko 21 120 €
- yhteensä kustannukset 99 200 €, josta omarahoitusosuus 20% 19 840 € ja haettava valtionavustus 79 360 €

Kirkonkylän koulu

- resurssiluokanopettaja 24h/vko 36 560 €
 - laaja-alainen erityisopettaja 24h/vko 41 520 €
 - resurssiopettaja 25h/vko/ 38 080 €
 - 2 koulunkäynninohjaajaa 27h/vko 38 016 €
 - jakotunnit 24h/vko 26 200 €
- yhteensä kustannukset 180 376 €, josta omarahoitusosuus 20% 36 075 € ja haettava valtionavustus 144 301 €

Korivaaran koulu

- laaja-alainen erityisopettaja 24h/vko 41 520 €
- samanaikaisopettaja 21h/vko 31 990 €

- koulunkäynninohjaaja 30h/vko 21 120 €
yhteensä kustannukset 94 630 €, josta omarahoitusosuus 20% 18 926 € ja
haettava valtionavustus 75 704 €

Laitasaaren koulu

- laaja-alainen erityisopettaja 24h/vko 41 520 €
- jakotunnit 4h/vko 4 370 €

yhteensä kustannukset 45 890 €, josta omarahoitusosuus 20% 9 178 € ja
haettava valtionavustus 36 712 €

Yläkoulu

- jakotunnit 30h/vko 49 125 €
- laaja-alainen erityisopettaja 26h/vko 44 980 €
- 2 koulunkäynninohjaaja 32h/vko 45 056 €

yhteensä kustannukset 139 161 €, josta omarahoitusosuus 20% 27 832 €
ja haettava valtionavustus 111 329 €

Yhteensä Muhoksen kunnan hakema avustussumma on 564 612 €, jolloin
kunnan omarahoitusosuudeksi muodostuu 141 152 € ja arvio
kokonaiskustannuksista on 705 764 €.

Esittelijä	sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja Juha Valta
Päätösesitys	Opetus- ja kasvatustalautakunta päättää hakea opetus- ja kulttuuriministeriöltä valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024-2027. Haettava avustussumma yhdeltä vuodelta on 564 612 € ja kolmelta vuodelta yhteensä 1 693 836 €. Kunnan omarahoitusosuudeksi muodostuu vuodessa 141 152 € ja kolmessa vuodessa 423 456 €. Haku tehdään esittelytekstin mukaisessa laajuudessa.
Päätös	Opetus- ja kasvatustalautakunta hyväksyi yksimielisesti toimialajohtajan esityksen.
Opkalkt 16.05.2024 § 81 58/02.05.01.01/2024	

Valmistelija	sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja Juha Valta p. 044 4970 400 Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt 17.4.2024 päätöksellään (OKM/180/520/2024) Muhoksen kunnalle 447 000 euroa, josta vuonna 2024 maksetaan yhteensä 149 000 euroa, vuonna 2025 yhteensä 149 000 euroa ja vuonna 2026 yhteensä 149 000 euroa valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027. Avustus maksetaan kolmessa samansuuruisessa erässä vuosina 2024, 2025 ja 2026. Avustus maksetaan vuosina 2025 ja 2026 sillä ehdolla, että eduskunta myöntää tarkoitukseen määrärahat. Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä avustus on 80 % kustannuksista ja omarahoitusosuus on 20 %. Valtionavustukseen liittyvä Muhoksen kunnan omarahoitusosuus on siten 37 250 euroa vuosina 2024-2025. Muhoksen kunnan omarahoitusosuus syksyn 2024 osalta on 18 625 euroa.
--------------	--

Muhoksen kunta ei saanut täysimääräisesti haettua valtion erityisavustusta. Haettu erityisavustussumma oli kolmelta vuodelta yhteensä 1 693 836 € ja yhdeltä vuodelta on 564 612 €. Opetus- ja kasvatustalouden tulee tehdä päätös avustuksen käytöstä ja käyttökohteista.

Myönnettyä avustusta voi käyttää sekä varhaiskasvatukseen että esi- ja perusopetukseen hankesuunnitelman mukaisesti. Avustusta on mahdollista käyttää 31.12.2027 saakka. Jos vuodelle 2024 avustusta saanut hakija on saanut avustusta myös vuonna 2023, tulee sen käyttää vuonna 2023 saatu määräraha ennen kuin se voi alkaa käyttää vuoden 2024 määrärahaa. Avustuksilla tulee olla eri kustannuspaikat.

Valtionavustus on tarkoitettu tasa-arvoisuuden, yhdenvertaisuuden ja lähikouluperiaatteen sekä inklusiivisen toimintakulttuurin vahvistamiseen. Valtionavustuksella edistetään oppimista, hyvinvointia ja lähipalvelu- ja lähikouluperiaatetta sekä lapsen ja oppilaan oikeutta välttämättömään ja riittävän varhaiseen tukeen.

Valtion erityisavustusta voidaan käyttää varhaiskasvatuksessa seuraaviin toimiin

- lisähenkilöstön palkkaamiseen lapsiryhmiin suhdelukujen pienentämiseksi; palkattava henkilö voi olla varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi tai lastenhoitaja
- varhaiskasvatuksen erityisopettajan palkkaamiseen
- avustajien palkkaamiseen lapsiryhmiin, joissa on tukea tarvitsevia lapsia.

Valtion erityisavustusta voidaan käyttää esi- ja perusopetuksessa seuraaviin toimiin

- opettajien palkkaamiseen samanaikaisopettajiksi
- ryhmien jakamiseen tai jakotunteihin
- avustajien palkkaamiseen

Erityisavustusta voidaan myöntää käytettäväksi ainoastaan varhaiskasvatuksen ja/tai esi- ja perusopetuksen kasvatus- ja opetushenkilöstön palkkakuluihin. Palkattavien henkilöiden tulee työskennellä pääosin lapsi- tai opetusryhmässä.

Avustuksen saajalta edellytetään kustannuspaikkakohtaista talousraportointia. Avustuksen saaja voi muodostaa avustukselle yhden kustannuspaikan ja seurata avustuksen käyttöä sillä koko hankekauden 2024–2027 ajan. Nelivuotista avustusta voi käyttää yhtenä kokonaisuutena ja se talous tarkastetaan yhtenä kokonaisuutena, eikä esimerkiksi jokaisen vuoden osalta erikseen. Avustus selvitetään yhdellä selvityksellä, joka kattaa varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen toiminnan, hankekauden päätteeksi. OKM tulee kuitenkin tekemään avustuksen käytöstä erillisen välitarkastelun vuoden 2025 loppuun mennessä. Välitarkastelussa varmistetaan, että avustuksen saajat käyttävät avustusta hyväksyttyihin käyttötarkoituksiin. Avustuksen saajia tiedotetaan välitarkastelun tekemisestä erikseen.

Valtion erityisavustuspäätöksen mukaan erityisavustuksen käyttöä on raportoitava kustannuspaikkakohtaisella talousraportilla. Avustukselle avataan kirjanpitoon oma projektinumero kustannuspaikan 3050 alle, vaadittua talousraportointia varten.

Esittelijä

sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja Juha Valta

Päätösesitys kokouksessa

Opetus- ja kasvatustalautakunta päättää, että Muhoksen kunnan vuosille 2023-2024 saadusta valtion erityisavustuksesta esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin oleva 65 000 euroa (sisältää omarahoitusosuuden 13 000 euroa, josta on katettava syyslukukauden 2024 aikana 11 000 euroa) ja Muhoksen kunnan 2024-2025 saama valtion erityisavustus 149 000 euroa varhaiskasvatukseen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027 (omarahoitussuus syyslukukautena 2024 on 12 300 euroa, josta syyslukukautena 2024 on katettava 10 300 euroa). Eli omarahoitussuus syyslukukautena 2024 on 21 300 euroa. Kunnan omarahoitussuus vuonna 2024 katetaan sivistys- ja hyvinvointipalveluiden vuodelle 2024 myönnetystä projekteihin ja hankkeisiin varatusta omarahoitussuudesta, 30 000 euroa. Lukuvuonna 2024–2025 avustusta käytetään seuraavasti: Huovilan koulu laaja-alainen erityisopettaja 12 h 19 800 € ja koulunkäynninohjaajan lisätunnit 5 h 3 520 €. Hyrkin koulu laaja-alainen erityisopettaja 18 h 29 700 € . Kirkonkylän koulu laaja-alainen erityisopettaja 24 h 39 600 €, koulunkäynninohjaajan 27 h 19 000 € ja erityisopetuksen tunnit 4 h 6 600 €. Korivaaran koulu laaja-alainen erityisopettaja 12 h 19 800 € ja koulunkäynninohjaaja 25 h 17 600 €. Laitasaaren koulu laaja-alainen erityisopettaja 6 h 9 900 € ja koulunkäynninohjaajan lisätunnit 5 h 3 520 € .Yläkoulu laaja-alainen erityisopettaja 24 h 39 600 €, koulunkäynninohjaaja 30 h 21 120 €, koulunkäynninohjaajan lisätunnit 3 h ja erityisopetuksen tunnit 2 h 3 300 € Kustannukset lukuvuonna 2024–2025 ovat yhteensä 233 000 € ja syyslukukautena 2024 kustannukset ovat 116 500. Omarahoitussuus lukuvuonna 2024–2025 on 46 600 euroa ja lukukautena 2024 kustannukset ovat 21 300 €

Päätös

Opetus- ja kasvatustalautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen yksimielisesti.